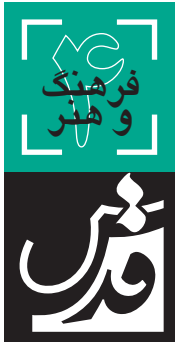

انتونی ها یکینز در نقش فروید

فیلم «آخرین جلسه فروید» با بازی آنتونی ها یکینز در نقش زیگموند فروید روانشناس نامدار و متیو گود در نقش سی. اس. لویییس نویسنده، آخرین مراحل فیلم برداری اش را در ایرلند پشت سر می گذارد. داستان این فیلم در آستانه جنگ جهانی دوم می گذرد؛ زمانی که فروید در پایان زندگی اش از سی. اس. لویییس نویسنده «تاریخ نارنیا» دعوت می کند با هم در باره مسائل اگزستانسیالیستی صحبت کنند.

تازه های نشر

مفاتیح الجنان ویژه نوجوانان منتشر شد

کتاب «ملکا» گزیده ای از دعاها و زیارت های مفاتیح الجنان با زبانی روان و ادبی ویژه نوجوانان منتشر شد. این کتاب که ۱۸ نیایش و مناجات مشهورتر و رایج تر مفاتیح مانند «دعای کمیل» و «دعای سحرهای ماه رمضان» را به زبانی ساده و صمیمی بازنویسی کرده، کوشیده زمینه انس نوجوانان با مضامین معرفتی والای این نیایش ها را فراهم کند. «ملکا» به قلم دکتر سمیه سادات لوح موسوی همراه با تصویرگری محمدرضا دوست محمدی توسط انتشارات خیمه روانه بازار نشر شده است.

آثار «سهراب سپهری» و «حسین محجوبی» در یک نمایشگاه بر خط

آثاری از هنرمندان نام آشنا از جمله سهراب سپهری، صادق تبریزی، محمدعلی ترقی جاه، حسین محجوبی، جلال شباهنگی، ناصر اویسی، ابراهیم فرجی، علی اکبر صنعتی، بهمن بروجنی، منوچهر نیازی، رضوان صادق زاده، آرمان یعقوب پور، حسین زنده رودی، نصرالله افجه ای، محمد احصایی، علی گلستانه، هانیبال الخاص، اردشیر محمص، فریدون آو، رضا لواناسی، جمشید سماواتیان،

شنیدن قصه دنیای دیوانه ها

کتاب صوتی «مطرزد» نوشته ستاره روشن با صدای ۹ گوینده و بازیگر سینما و تلویزیون را که به تازگی منتشر شده است، بشنوید! این کتاب با صدای منوچهر والی زاده، مهراب قاسم خانی،

آثار «سهراب سپهری» و «حسین محجوبی» در یک نمایشگاه بر خط

احمد وکیلی، فرهاد گاوزن، یعقوب عامه بیچ، علی ندایی، مهرداد ختایی، فرخ مهدوی، نزار موسوی نیا، علیرضا آدم پکان، کسری گلرنگ، مهدی احمدی، ارغوان فلکه، دنیا رستمی، علی ملک، محمدرضا خلجی، صادق ادهم ورامین جمشیدی در نمایشگاه «ریسایز» حضور دارند. «ریسایز» از فردا تا دوشنبه ۴ اردیبهشت در سایت آرتیبیش به نمایش درمی آید.

امیر غفارمنش، روشنگ گرامی، حسن همایی، میلاد فتوحی، متین بختی، منیژه قاسمی فرد و اهورا نیازی و با انتخاب موسیقی مهدی زارع منتشر شده است. «مطرزد» مجموعه پنج داستان کوتاه است که نویسند در هر کدام از داستان ها، به یک بیماری روانی می پردازد و

تغییرات فیلم «دسته دختران» برای اکران فطر

کمی کوتاه تر شود. علاوه بر زمان فیلم، تصمیم گرفتیم در بخش تدوین، صدا و آهنگ سازی هم تغییراتی داشته باشیم و امیدواریم تا ۳۰ فروردین که زمان آغاز اکران فیلم های عید فطر اعلام شده است، به نسخه نهایی برسیم. به نظرم نسخه ای که در حال آماده سازی آن هستیم، متفاوت تر و البته جذاب تر از نسخه جشنواره خواهد بود.

آن ها را در لباس داستان شرح می دهد. پنج داستان کوتاه این کتاب صوتی؛ «من در اتاق شماره ۱۳»، «زندگی اسرار آمیز دستیار خانم میم»، «دختری با بال های سنجاقک»، «مطرزد» و «مصاحبه جنجالی با یک دیوانه» نام دارد.

سینمای ایران

درباره «جنگ جهانی سوم» که به اکران عید فطر پیوست «کمدی سیاهی» که به تراژدی بدل می شود

گروه فرهنگ و هنر | «جنگ جهانی سوم» ششمین تجربه سینمایی هومن سیدی در مقام کارگردان پس از «آفریقا»، «سیزده»، «اعترافات ذهن خطرناک من»، «خشم و هیاهو» و «مغزهای کوچک زنگ زده» است. سیدی بازیگر و کارگردانی است که در چند سال اخیر آثارش با استقبال خوبی از جانب تماشاگران مواجه شده است. او علاوه بر آثار سینمایی یاد شده، در شبکه خانگی نیز سریال محبوب «قورباغه» را تولید کرده است. «جنگ جهانی سوم» سال گذشته در بخش افق های هفتاد و نهمین جشنواره فیلم ونیز رونمایی شد و توانست دو جایزه بهترین فیلم و بهترین بازیگر مرد (محسن تنابنده) را کسب کند اما متأسفانه در چند روز گذشته نسخه غیرقانونی و قاچاق این فیلم منتشر شد و در دسترس قرار گرفت.

در پی این اتفاق و بر اساس رأی شورای صنفی نمایش مقرر شد این فیلم با بخش «شایسته فیلم» در گروه آزاد به ترکیب اکران عید فطر اضافه شود. در نتیجه صاحبان فیلم های ترکیب عید فطر که شامل «آهنگ دونفره»، «دسته دختران»، «سه کام حبس»، «بابا سبیلو» و «جنگ جهانی سوم» هستند، مجاز خواهند بود اکران فیلم خود را از روز ۳۰ فروردین ماه در سینماهای سراسر کشور آغاز کنند.

هومن سیدی، کارگردان و تهیه کننده فیلم پس از قطعی شدن اکران اثرش در سینما، در استوری خود در اینستاگرام از مردم خواست فیلمش را در سینماها ببینند و لذت دیدن این فیلم را روی پرده نقره ای سینما بچشند.

«جنگ جهانی سوم» به طور مشخص با این ضرب المثل از مارک تواین مواجه است که می گوید: «تاریخ هرگز تکرار نمی شود، اما اغلب هم قافیه می شود». روند کلی فیلم با استاد به همین جمله پیش می رود؛ جایی که شکیب از یک کارگر روزمزد، ناگهان تبدیل به بازیگر فیلمی می شود که بیش از ۲۰ میلیارد برای آن سرمایه گذاری شده است. تصمیمی که البته نه تنها منجر به تغییر وضعیت زندگی شکیب نمی شود بلکه برای او تداعی گر وضعیت زندگی زندانیان آشویتس در دوران جنگ جهانی دوم می شود.

شکیب کارگر بی خانمانی است که هیچ وقت خاطره از دست دادن همسر و پسرش در زلزله چند سال گذشته را فراموش نمی کند. او که مدتی است با یک زن ر و لال به نام لادن آشنا شده برای کار کردن در لوکیشن ساخت یک فیلم درباره جنگ جهانی دوم به آن محل اعزام می شود اما برخلاف انتظارش به دلیل شباهتی که به شخصیت هیتلر دارد به او یک نقش سینمایی، خانه ای بزرگ و فرصتی داده می شود تا بتواند زندگی اش را تغییر دهد.

وقتی لادن از این موضوع مطلع می شود، به محل کارش می آید و درخواست کمک می کند. نقشه شکیب برای مخفی کردن او به طرز غم انگیزی تبدیل به یک اتفاق وحشتناک می شود و وضعیت جدید او و چیزی که به نظر می رسد می تواند موجب پیشرفت زندگی اش شود، از بین می رود.

«جنگ جهانی سوم» علاوه بر موفقیتش در جشنواره ونیز، در سی و پنجمین جشنواره فیلم توکیو و در بخش مسابقه اصلی این رویداد سینمایی هم توانست جایزه ویژه هیئت داوران را هم از آن خود کند.

علاوه بر محسن تنابنده که بازی درخشانی در این فیلم داشته است، ندا جبرائیلی، مهسا حجازی و نوید نصرتی بازیگران دیگر این فیلم هستند.

فرهنگ واره ای است که برای این کتاب تدوین شده و بسیار مهم است و بر اساس آن می شود به واژگان و مطالبی که در متن آمده و در تعلیقات استفاده شده، پی برد که نگاه به همین فرهنگ واره نشان می دهد چقدر نکته در تعلیقات توضیح داده شده و حالا اگر چند مورد توضیح داده نشده می توان به پای سنگین بودن حجم کار گذاشت که البته این اشکال در بازنگری هایی که احتمالاً استاد برای چاپ های بعدی خواهند داشت، برطرف خواهد شد.

البته اشکال های کوچک دیگری هم می شود بر این کار گرفت؛ گاهی هماهنگی بین فرهنگ واره و تعلیقات با آنچه در متن آمده از نظر شماره گذاری هماهنگ نیست و احتمالاً این ها در حروفچینی دچار اشکال شده که می شود این ها را به راحتی رفع کرد. اما اگر به فهرست مراجع این تصحیح نگاهی بیندازیم، می بینیم آثار بسیار زیادی مطالعه و بررسی شده و در تعلیقات کتاب استفاده شده که این هم یکی از نکات بسیار مهم در توضیح هر متن است که مصحح و کسی که تعلیقات می نویسد، منابع بیشتری ببیند و از آن ها استفاده کند.

■ و در آخر بفرمایید چرا انسان امروز باید متونی مانند تذکرة الاولیاء را بخواند و شاعری مانند عطار را بشناسد؟

اگر کتاب «زبان شعر در نثر صوفیه» استاد شفيعی کدکني را مطالعه کنیم، می بینیم ایشان عرفان را گاهی هنری به الهیات و مذهب می داند و بیان می کنند ما در عرفان و هنر با بعد عاطفی و وجه عاطفی زبان سروکار داریم و عارف، دین و الهیات را برای ما زیبا می کند. ما در تذکرة الاولیاء عطار این نگاه هنری به الهیات و مذهب را می بینیم به خصوص در نگاه مشایخ متأخر مثل حلاج، بایزید بسطامی و ابوسعید ابوالخیر که دین، مذهب و فقه را برای ما زیبا می کنند.

یکی از دلایلی که ما به عنوان انسان عصر مدرن نیاز داریم کتاب هایی مثل تذکرة الاولیاء را بخوانیم این است که نگاه هنری به الهیات و مذهب را یاد بگیریم تا با همین نگاه بتوانیم دین را برای خودمان زیباتر کنیم و بتوانیم ارتباط خود را با خداوند معنادار کنیم چون دلیل خلقت ما انسان ها، دوست داشتن خداوند، عشق ورزیدن و عبادت کردن است و خود خداوند می فرماید: جن وانس را نیافریدم جز برای آنکه مرا عبادت کنند.

ما می توانیم این نوع عبادت را از عرفا و بزرگان عرفان بیاموزیم و با نگاه آن ها دین را ببینیم. تذکرة الاولیاء و متون عرفانی دیگر، این نگاه را به ما می آموزند. در این روزگار بیش از هر زمانی ما انسان ها به این نگاه نیاز داریم تا از جزم اندیشی ها و نگاه خشک و متعصبانه به الهیات و مذهب پرهیز کنیم و ارتباط عاشقانه

و زیبایی با خداوند برقرار کنیم.

است شرح، تعلیقات و مقدمه بسیار ارزشمندی است که استاد درباره تذکرة، نسخ آن و تعلیقات در توضیح اسامی و واژگان دارند و مثل کتاب های دیگر ایشان در مورد عطار ما با حجم زیادی از دانستنی ها در مورد این شاعر و مشایخی که در تذکرة الاولیاء سخنانشان آمده، مواجه هستیم. همین مسئله این تصحیح را نسبت به تصحیح های پیشین که تعلیقاتی ندارد و مقدمه ای کوتاه دارد، ارجح می کند.

■ یکی از ایراد هایی که به این تصحیح گرفته شده مربوط به عدم شرح مطالب دشوار و پیچیده است. استاد شفيعی کدکني در این تصحیح، برخی تمثیلات و ادبیاتی که به آسانی قابل فهم در ذهن خواننده است بیان کرده، اما در بیان برخی ادبیات غامض و سخت فرو گذاری کرده اند. نمونه این کار ایشان در تصحیح کتاب «دیوان شمس» نیز نمود دارد، نظر شما در این باره چیست؟

همان طور که می دانید تصحیح استاد شفيعی کدکني بر تذکرة الاولیاء در دو جلد منتشر شده که جلد اول مقدمه و متن است و جلد دوم تعلیقات و نسخه بدل ها.

نسخه بدل ها حجم زیادی است و برای کسانی که در مورد تذکرة الاولیاء پژوهش می کنند، بسیار اهمیت دارد. بخش بسیار زیادی از جلد نسخه بدل ها و تعلیقات به تعلیقات متن اختصاص پیدا کرده است.

در تعلیقات نکات مهمی می بینیم از جمله مآخذ حکایت ها، توضیح نام ها و اعلامی که در متن در مورد مشایخ وجود دارد و مکان ها، آیات و احادیثی که در متن استفاده شده، توضیح داده شده است. نسخه به عربی است و ترجمه هایی که عطار از آن ها داشته است. این ها نکاتی است که مهم است و در تعلیقات دیده می شود. کمتر جایی است که استاد توضیحي لازم بوده و نداده اند اما از این موارد هست و مسلماً در این موارد به نظر استاد متن نیاز به توضیح نداشته است و برای ما به عنوان خواننده دشوار فهم بوده یا اینکه از چشم استاد دور مانده است؛ و اینکه در برخی موارد نکات آسان توضیح داده شده، نمونه آن را در بسیاری از آثار ادبی که تعلیقات دارند می بینیم و ایراد نیست بلکه برای خواننده مبتدی راهگشاست.

نکته ای دیگر در اهمیت و ارجحیت تصحیح استاد شفيعی کدکني نسبت به سایر تصحیح ها قابل بیان

حدود ۴۰ نسخه و حدود ۳۰ سال سرگرم تصحیح و آماده سازی این کار بودند تا از سراسر جهان این نسخه ها را بدست بیاورند و در سراسر مولکول های معنی دار آن تأمل کنند. این نگاه کار را نسبت به کارهای پیش از این تصحیح متفاوت می کند. یکی از اهمیت های این تصحیح، این است که استاد شفيعی کدکني پیش از تصحیح تذکرة الاولیاء متنی ها و روایت های عطار را تصحیح کرده اند و سال ها در آثار عطار کندوکاو کرده و با آثار عطار زیسته اند و به همه جوانب سخن عطار کاملاً مسلط شده اند. همشهری بودن با عطار و آشنا به زبان محلی عطار در گویش عطار هم یک امتیاز خاص دیگر برای استاد شفيعی کدکني است. چون در آثار عطار مسائل گویشی مطرح است و همین آشنایی کارهای ایشان را دارای امتیاز ویژه می کند.

این تصحیح هم در تعداد نسخی که از آن ها استفاده شده است و هم از نظر دقت نظر در واژه های متن و حوصله ای که در مورد آن به خرج داده اند، یک کار منحصر به فرد است. خود ایشان هم اشاره می کنند که ما برای همه مصححان و ناشران تذکرة که پیش از استاد نیکلسون به این کار پرداخته اند یا پس از او کوشیده اند، کمال احترام را قائلیم و کار نیکلسون همچنان جزو کم غلط ترین و بهترین کارها در مورد تذکرة الاولیاء است و بعد در مورد کار خودشان هم بیان می کنند که این تصحیح ارجحیت هایی هم از لحاظ نسخه اساس و هم خود تصحیح نسبت به تصحیح نیکلسون دارد که در مقدمه کتاب توضیح کافی داده شده است.

در مقدمه، ۳۸ نسخه مورد نظر خودشان را در تصحیح معرفی می کنند و در اهمیت نسخه های اساس، توضیح می دهند که ایشان به نسخی دسترسی داشته اند و اساس کار قرار داده که نیکلسون به آن ها دسترسی نداشته است. گویا نیکلسون در قسمت های پایانی کار تصحیح، به یکی از نسخ خیلی معتبر (که استاد هم به آن اشاره می کنند و از آن هم استفاده کرده اند) دسترسی پیدا کرده و به همین خاطر نمی تواند در کارش استفاده کند.

نکته دیگری که در اهمیت و ارجحیت تصحیح استاد شفيعی کدکني نسبت به سایر تصحیح ها قابل بیان

خدیجه زمانیان | تذکرة

الاولیاء اثر گرانسنگ عطار نیشابوری، شاعر و عارف خراسانی است. استاد محمدرضا شفيعی کدکني در دو مجلد «تذکرة الاولیاء» را تصحیح کرده و بر آن مقدمه ای نوشته است. این کتاب نخستین بار در سال ۹۸ و در نمایشگاه بین المللی کتاب تهران توسط نشر سخن به دست علاقه مندان رسید.

بر اساس آنچه دکتر شفيعی کدکني در مقدمه این کتاب گفته است؛ زندگی عطار در میان بزرگان فرهنگ ایران، ناشناخته ترین زندگی است. از منظر وی آنچه از زندگی عطار مسلم است این است که نام وی فریدالدین محمد است و نام پدرش ابراهیم و نام جدش اسحاق. وی از اهالی نیشابور بزرگ بوده و در ربیع شامات و ولایت رُخ و ده کدکن زاده شده است و در شادباخ نیشابور او را به خاک سپرده اند که مزارش هم اینک زیارتگاه علاقه مندان است. روز ۲۵ فروردین که در تقویم ایران روز بزرگداشت عطار نیشابوری، نام گذاری شده است بهانه ای شد تا به سراغ دکتر فاطمه مجیدی، استادیار گروه زبان و ادبیات فارسی دانشگاه نیشابور برویم و درباره «تذکرة الاولیاء» و تصحیح ارزشمند دکتر شفيعی کدکني بر این اثر، بیشتر بدانیم.

■ چرا تذکرة الاولیاء یکی از ارزشمندترین متون ادبیات لقب گرفته و چندین تصحیح از این اثر ادبی ارائه شده است؟

جناب استاد شفيعی کدکني، تذکرة الاولیاء عطار را گل سرسید متون فارسی و نمایشگاه دائمی نگاه های هنری و جمال شناسانه نسبت به الهیات اسلامی می دانند. همچنان که استاد می فرمایند در این نمایشگاه حاصل بینش هنری ۱۰۰۰ تن از آفریدگاران این نگارخانه را می بینیم؛ از نگاه هنری ساده بعضی از زاهدان نخستین در قرن دوم و اوایل قرن سوم تا صورت های پیچیده و شگفت آور این نگاه هنری به الهیات و مذهب در سخنان حلاج و بایزید بسطامی.

با توجه به این سخنان، تذکرة الاولیاء یکی از متون مهم زبان فارسی به خصوص در حوزه نثر عرفانی است که هم از لحاظ زبانی بسیار اهمیت دارد و هم نثری بسیار شیرین و دلپذیر دارد که گاهی با شعر برابری می کند و نوعی شعر منثور است.

نکته دیگر اینکه تذکرة الاولیاء درست است که در قرن های ۶ و ۷ به وجود آمده اما دارنده سیر تحول نثر عرفانی است. در این اثر متون پیش از عطار هم دیده می شود که عطار از آن ها استفاده کرده و منابع عطار در نوشتن تذکرة بوده اند. ما این سیر را در سخنان عارفانی که در تذکرة الاولیاء سخن می گویند، می بینیم و با زبان و سخن آن ها و سیر نثر عرفانی در چند قرن تا زمان عطار آشنا می شویم که همه این نشان از اهمیت کتاب تذکرة الاولیاء دارد.

ضمن اینکه این کتاب از لحاظ حکایت پردازی و نگاه داشت حکایت های عرفانی بسیار اهمیت دارد. همان طور که می دانیم عطار یکی از بزرگ ترین حکایت گویان و قصه پردازان ادبیات کلاسیک ماست و در این اثر هم ما تعداد بسیار زیادی حکایت های کوتاه و بلند در مورد مشایخ عرفان اسلامی می بینیم که همه این ها بیان کننده اهمیت این اثر ادبی است.

■ روش تصحیح دکتر شفيعی کدکني چه بوده است و این تصحیح نسبت به تصحیح های پیشین چه جایگاهی دارد؟

کار تصحیح تذکرة الاولیاء توسط دکتر شفيعی کدکني کار مهم و بایسته ای بود. به گفته ایشان در مقدمه کتاب، حدود ۵۰ سال یکی از دغدغه های همیشگی ایشان گردآوری نسخه های قدیمی و کهن تذکرة بوده است؛

